

Contribuția serviciului Literatură în Limbi Străine la implementarea reformelor necesare în sistemul de învățămînt universitar, în contextul procesului de la Bologna

Lilia Melnic, șef serviciu LLS
Larisa Roșca, bibliotecar principal, serviciu LLS

Limbile sunt esențiale pentru deținerea identității de grup și individuale cât și pentru coexistența lor în pace. Ele constituie un factor de progres strategic pentru o dezvoltare durabilă și o legătură armonioasă în context local dar și global. Doar dacă multilingvismul este complet acceptat, limbile își vor putea găsi locul în lumea noastră globalizată."

Mr Koïchiro Matsuura
Director General UNESCO

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a hotărît ca anul 2008 să fie "Anul Internațional al Limbilor", iar UNESCO a fost desemnată să coordoneze activitățile desfășurate cu această ocazie.

Azi desprindem următoarele idei directorii în studierea limbilor:

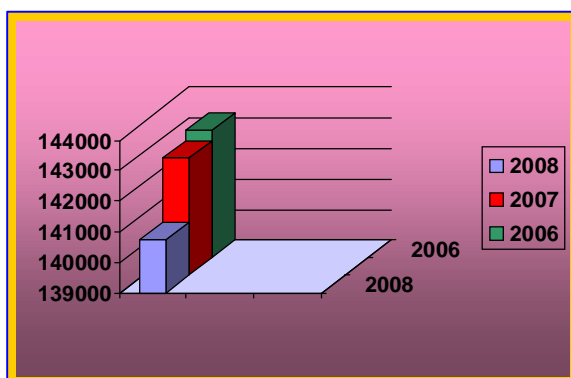
- ✓ Cunoștințele lingvistice deschid noi orizonturi și posibilități.
- ✓ Poți aprecia mai bine o persoană și cultura sa dacă îi cunoști limba.
- ✓ Toți cei care studiază limbi străine pot cunoaște creațiile artistice și valoroase ale altor popoare, pot face cunoscute arta, cultura poporului său.
- ✓ Cunoașterea unor limbi de largă circulație rămîne cel mai rapid mijloc de a valorifica realizările științei și tehnicii din alte țări, de a face cunoscute realizările științifice din țara noastră, cultura poporului.

Studiul limbilor străine în învățămîntul superior are drept scop, pe lîngă lărgirea și adîncirea fenomenelor generale ale structurii limbii respective, familiarizarea studenților cu terminologia specialităților lor. Prelungirea studiului limbilor străine este o măsură menită să consolideze și mai mult cunoștințele cîpătate anterior. Aderarea Republicii Moldova la Procesul de la Bologna în luna mai 2005 a conferit o dimensiune calitativ nouă întregului sistem al învățămîntului superior, inclusiv în sfera specialităților filologice. Într-o Europă ce se vrea multilingvă și interculturală, în care cunoașterea doar a unei limbi străine pe lîngă limba maternă se dovedește a fi insuficientă, se solicită studierea a cel puțin două limbi străine.

Biblioteca bălțeană deține pîrghii importante pentru formarea acestor abilități.

Avînd un caracter enciclopedic, patrimoniul documentar al serviciului Literatură în Limbi străine include cărți, publicații seriale, broșuri - în 42 de limbi ale lumii, documente electronice, alte categorii de documente, indiferent de suportul lor material.

Colecția serviciului însumează **140 745** doc (11% din tot fondul bibliotecii) cu circulația - 1,3 (142 847 –2007, 143 186 – 2006) documente.

Enciclopediile: The New Encyclopaedia Britannica, The World Book Encyclopedia, Encyclopaedia Universalis; AXIS l'univers documentare Hachette, Grand Larousse în 10 volumes, Kind lers Neues Literatur Lexicon...

Dicționarele: universale, bilingve, poliglote din toate domeniile, sunt importante elemente ale colecției ce contribuie la formarea unei gândiri exacte și a deprinderii de a lucra în mod independent.

Manualele, tratatele, monografiile, cursurile universitare, culegerile, ghidurile de conversație cuprind importante informații, metode de studiere a limbii pentru începători, nivel mediu, intermediar și avansat, pentru copii, adolescenți și adulți. Ele sînt o parte componentă esențială în procesul de învățămînt, fiind pentru utilizatori principala, dar nu singura sursă de informare.

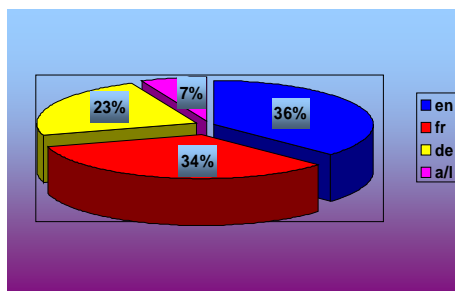
Deschiderea unor noi facultăți și specialități în cadrul universității a impus noi sarcini în fața bibliotecii, a serviciului și anume lărgirea spectrului de manuale, dicționare, specifice studierii limbilor străine la aceste facultăți. Este imposibil de învățat o limbă străină avînd la dispoziție doar aceste surse. Mari posibilități în acest sens le oferă beletristica, care dezvoltă la cititorii de cărți în limba străină vocabularul, arta lecturii, imaginația și gusturile estetice.

Serviciul pune la dispoziția beneficiarilor serii de carte beletristică din **Marea Britanie:** Oxford World's classics; Penguin Popular Classic, Penguin Popular Poetry. Din **Franța:** Collection folio; Le Livre de Poche, Ideal - biblioteque, Garnier Flammarion; din **Germania:** DTV Klassik, Leichte Lektüren fur Jugendliche.

Fondul de publicații periodice de care dispunem conține reviste și ziare în mai multe limbi străine, prioritate avînd cele în limba engleză, franceză și germană. Ele continuă să fie surse fundamentale de documentare profesională. **13 421 - 65%** din fondul sălii de lectură 4 și 8 îl constituie serialele.

De o importanță primordială sunt periodicele în limba engleză, intrate grație proiectului JDP (*The East and Central European Jurnal Donation Project*) SUA. De acest proiect beneficiem mai bine de 14 ani, el fiind inițiat în anul 1994 conținând titluri din domeniul: lingvistică, economie, drept, sociologie, psihologie, muzică.

Fondul de carte străină pe limbi:

SLLS se constituie și se dezvoltă prin achiziționare, schimb național și internațional, donații. Pe parcursul anilor am beneficiat de mai multe proiecte de completare a fondului și de mai multe donații, care au îmbogățit serviciului nostru. Donații de carte au fost oferite din partea: **Ambasadelor Germaniei și SUA în Moldova, de la Fundația Soros.** Prin intermediul **Alianței Franceze** și a *proiectului 100 000 cărți pentru Republica Moldova* au fost procurate cărți din Franța. Seturi de carte au fost oferite de Universitățile din Europa și SUA: donațiile **Universității Wurzburg, Germania** (documente din domeniul marketing, bussines) ș.a.

Universității Fresno, SUA (aproape 9 000 documente din diferite domenii: arta comunicării, arta scrisului, arta vorbirii, lingvistică, pictură, literatură), o bună parte din ele fiind deja solocitate de către beneficiarii noștri.

Fondul de limbă engleză s-a completat, în mare parte, grație **programului de asistență umanitară din SUA**, iar - în limba germană grație **proiectului Tempus-Tacis.** De la Asociația

Umanitară Amis sans Frontieres dispunem de o colecție inedită în limba franceză. Avem și donații de carte din partea unor persoane particulare. Este vorba de colecția enciclopedică "Britanica" în 29 de volume, oferită de *Preotul Artur Carlson*, SUA ș.a.

Anul 2002 a fost semnificativ pentru noi prin crearea unui fond aparte și anume a fondului de carte *Wilhelmi* cu care azi ne mândrim și care cuprinde manuale, hărți în limbile germană, franceză, un calculator performant, materiale audio. **Thomas Wilhelmi**, profesor la **Universitatea din Heidelberg**, originar din Elveția, reușește de-a lungul anilor să intermedieze între donațiile Fondului cantonal de dezvoltare din Basel pentru Universitatea din Bălți. Ne bucură completarea anuală a acestui fond.

FW constituie 1758 ex.

La sl4 FW - 780 ex.

✓ în lb. germană – 709 doc.

✓ în lb. franceză - 71

✓ CD – 38

Împrumutul total la sl4 2006- 2008 - 7 319 ex.

2006 - fond 411 ex., împr. 2464, circulația - 6

2007 - fond. 560 ex., împr. 2989, circulația - 5

2008 - fond 780 ex., împr. 1866, circulația - 2,4

În octombrie 2003, în serviciu se deschide *Filiala Bibliotecii Institutului Goethe* - București. În toamna anului 2008 se împlinesc 5 ani de la inaugurarea acestei filiale în Universitatea bălțeană. Utilizatorii noștri apreciază înalt această colecție alcătuită din 161 de documente din diferite domenii cu o circulație: 2007 – 16,4; 2008 – 13.

Documente intrate în serviciul LLS :

2008 – 2 819, reviste – 704 (25% din toate intrările)

2007 – 2 650, reviste – 700 (26% din toate intrările, 90% din intrările sl4 și 8
70% din cărțile intrate constituie Donațiile

Fondul de documente în limba spaniolă a fost completat cu noi titluri de cărți (aproximativ 326 exemplare) din diverse domenii, prevalând cele beletristice și de critică literară, care ne vin din donația Universității Fresno. Pe parcursul anului 2008 am beneficiat de noi titluri de cărți (aproximativ 559) și reviste (132) în limba franceză din diferite domenii donate de Asociația Umanitară **Amis sans frontieres**.

Se simte tot mai puternic nevoia de informație curentă și accesibilă. Chiar la începutul anului 2008 în sl4 și-a luat start **programul Acces liber la raft** eveniment care n-a putut să nu influențeze asupra beneficiarilor și asupra activității întregului colectiv al serviciului. Fondul cu acces liber la raft constituie - **18 594** doc. – 94,4 % din fondul sl/4 (16 227 documente în 2007 – 84 % din fondul sl/4). După părerea specialiștilor în domeniu accesul liber la raft presupune așa numitul efect de *provocare*, ce oferă utilizatorului de informație posibilitatea de a accesa de sinestătător documentele necesare studiului individual.

A crescut numărul de documente consultate în sala de lectură 4 și 8:

n 2007 – 91 717,

n 2008 – 143 138

Seriale:_

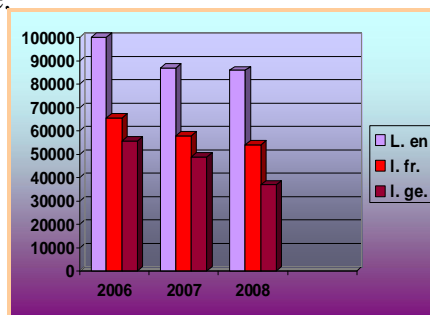
n 2007- 17 170

n 2008- 29 468 , circulația – 2,1

Întotdeauna a existat o limbă de circulație internațională - sau mai multe - în funcție de raportul de forțe existent pe scena lumii. Cum se prezintă fenomenul astăzi? Dacă în secolul XX "concurau" pentru această poziție mai multe limbi - franceza, engleza, germana - secolul XXI tinde să devină, prin excelență, secolul limbii engleze - limba tehnologiei.

	S14	S/1 4, 8	Total
	Fond / împrumut	Fond / împrumut	Fond / împrumut
Engleză	42975 / 17042	8998/ 63233+5414=68647	51973 / 85689 circul -1,6
Franceză	42127 / 11240	5080 / 40189+2761=42950	47207 /54190 circul- 1,1
Germană	26910 / 4096	5085 / 31275+1402=32677	31995 / 36773 circul -1,1

Circulația doc. în limba engleză este mai mare ca în celelalte limbi și constituie **48%** din împrumutul total. Numărul consultărilor de doc. în lb. Fr este de **30%**. În lb. ge. au fost consultate **21%** din tot împrumutul. Dacă procentul împrumutului documentelor în limba engleză și franceză la împrumut și la sala de lectură este aproape egal, atunci a celor în lb. germană este mai mare la s14 și 8 (12% - s14 și 23% - s14 și 8). Un rol important în acest sens o au Filiala BIG, FW, periodicele.

Alături de tradiționalele funcții de împrumut consultare și cercetare, SLLS pune în valoare nu numai importante fonduri de documente tipărite, dar asigură acces la alte surse de informare pe diverse suporturi disponibile la ora actuală.

Catoloagele tradiționale rămân să fie importante surse de informare. În căutarea informației utile beneficiarii pot apela la:

- n Catalogul alfabetic tradițional al cărților;
- n Catalogul sistematic al cărților;
- n Catalogul alfabetic al publicațiilor periodice;
- n Fișierul *Arta traducerii*
- n Fișierele pentru susținerea lecturii individuale și colective a studenților.
- n Fișierul cu descrierea cărților ce conțin poezii.

Una din cele mai efective metode de popularizare și valorificare a colecției deținute rămân să fie expozițiile.

n **Expoziții tematice** – 35:

expuse 1054 documente; împrumutate 3198; circulația 3

n **Expoziții informative** -10:

expuse 622; consultate 326.

Atât dezvoltarea colecției documentare, cât și crearea infrastructurii informaționale electronice ale SLLS sunt dirijate și ghidate de necesitățile informaționale ale utilizatorilor. Ținem să evidențiem cele mai "deosebite" servicii informaționale și documentare, care se realizează astfel:

n Acces la catalogul electronic local.

n Acces la baza de date Cuprins/Sumar digitalizat. Ea cuprinde 123 titluri de carte și 558 reviste - 27 titluri, în limba engleză - 412, franceză - 91, germană - 21 și rusă - 82 exemplare.

2007 – au fost scanate **79** documente (23 cărți din FW și 56 reviste)

2008 – **61** documente (47 cărți în lb engleză, franceză și 14 reviste în lb. engleză)

Biblioteca digitală

- n** Situl Web al Bibliotecii înlesnește sistemul de comunicare a utilizatorilor cu colecția SLLS, pune la dispoziție un volum considerabil de informații utile.
- n** Baza de date EBSCO. Oferă accesul la peste 18 000 titluri în limba engleză cu traducere în franceză, germană, spaniola, italiană, normandă, portugheză.
- n** Resurse electronice disponibile pe Internet în acces liber la publicațiile științifice în diferite domenii.

Înlesnirea beneficiarii de aceste servicii a presupus, desigur, elaborarea ghidurilor de utilizare : *Ghidul utilizatorului, Ghid EBSCO, Ghid JDP*, materiale promoționale cu informație despre *Fondul Wilhelmi și Filiala Bibliotecii Institutului Goethe*.

Toate în ansamblu au o singură misiune - **satisfacerea necesităților informaționale ale utilizatorilor.**

Legenda biblică a turnului Babel ne povestește că, demult, limba comună folosită de oameni a fost împărțită într-o mulțime de limbi diferite, ca pedeapsă pentru încercarea oamenilor de a construi un turn care să ajungă la cer.

Posedînd un instrument de comunicare în plus, vezi mai departe, mai profund, mai uman.